

Çağdaş İnsanın En Önemli Kararı Meslek Seçimi

Demokrasi ile yönetilen toplumlarda, bireylerin sahip olması gereken özelliklerin başında doğru karar verebilme gücü gelir. Bu, bireylere tanınan seçme özgürlüğünün doğal bir sonucudur. Özgür insan yaşamı boyunca, çok çeşitli konularda birçok kararlar vermekte, tercihler belirtmektedir. Ancak bunların en önemlisi, gelecekte yaşam tarzını belirleyecek olan meslek seçimi kararıdır.

Yıldız Kuzgun
A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi

HER insan, erken çocukluk çağlarından itibaren, kendini yetişkin rollerinde hayal eder ve "Ben büyüyece..." diye başlayan ifadelerinde, gelecekte olmak istediği insan tipini, bir meslek adı vererek dile getirmeye çalışır. Çocukla iletişim kurmaya çalışan yetişkinlerin, onlara yönelttikleri ilk sorulardan biri, "büyüyünce ne olacaksınız?" sorusudur. Ne kadar küçük yaşta olursa olsun, her çocuğun böyle bir soruyu, bir meslek adı

vererek cevapladığı görülür. Çocuğun hayallerinde oluşan ve oyunlarına yansıyan bu meslek heveslerinin gerçekle bağlantısı çok zayıftır. Çocuk, meslek hedeflerini ifade ederken ne yeteneklerini ne de mali olanaklarını dikkate alması gerektiğinin farkındadır. O, sadece imrendiği insanlara benzeme çabasındadır ve mesleği bunun bir aracı olarak görür. Yaşı ilerledikçe, eğitim hayatının her aşamasında, yapıp ettiklerini ve bunlardan elde ettiği sonuçları değerlendirerek, bunların meslek hedefleri ile

bağlantısını kurmaya çalışır ve bunu çok kere systemsiz olarak yapar. Ama zamanla bu değerlendirmeler giderek daha gerçekçi temellere oturmaya başlar.

Meslek Seçimi Kararının Önemi

Yukarıda kısaca özetlenen meslek gelişimi olgusu meslek edinmenin normal, sağlıklı bireyler tarafından ne denli ciddiye alındığını göstermektedir. Bunun da en önemli nedeni, endüstrileşmiş toplumlarda meslek seçeneklerinin çoğalması mesleklerde uzmanlaşmanın artması ve mesleğe hazırlanmanın giderek daha uzun süre eğitim gerektirmesidir. Ayrıca günümüzde çocukların meslekleri gözlemleyerek tanıma olanaklarının da azalması seçme işlemini güçleştirmektedir. Meslek seçiminin önemini artıran bir diğer faktör ise, demokratik toplum yaşamı gereği bireylere tanınan seçme özgürlüğüdür. Kendi geleceğini belirleme özgürlüğü bireye aynı zamanda kararın sonuçlarını kabul etme sorumluluğunu da yüklemektedir. Bu da, bireyde varoluş kaygısı dediğimiz bir tür bunalıma yol açabilmektedir.

Meslek, bir kimsenin hayatını kazanmak için yaptığı, kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir. Meslek, kazanç elde etmek amacı ile yürütülen faaliyetler bütünü olarak tanımlanmışsa da sadece para kazanma aracı değildir. Çünkü hayatını kazanmak derdinde olmayan insanların da bir meslek edindikleri ya da bazı insanların az gelir getiren meslekleri çok gelir getirenlere tercih ettikleri gözlenmektedir. Bu durumda mesleki faaliyetlerin bireylere başka yararlar sağladığı söylenebilir. Meslek, her şeyden önce yetenekleri kullanma, kendini geliştirme ve gerçekleştirme yoludur. Doğanın verdiği kapasiteyi kullanmak ve geliştirmek insana haz verir. İnsanın gününün üçte birini mesleki faaliyetler doldurur. Bu faaliyetlerin bireyin özüne; yetenek ve ilgilerine uygun olması halinde mutluluk ve doyum yaşanabilir. Meslekte doyum da genel doyuma yansır. O halde diyebiliriz ki, hayatta mutluluğun önemli bir koşulu kişinin kendine uygun bir çalışma alanı bulmasıdır.

Ben Neler Yapabilirim?

Bir kimsenin kendisine uygun mesleği seçebilmesi için önce kişisel özellikler ve mesleklerin özellikleri konusunda ayrıntılı bilgi sahibi olması gereklidir.

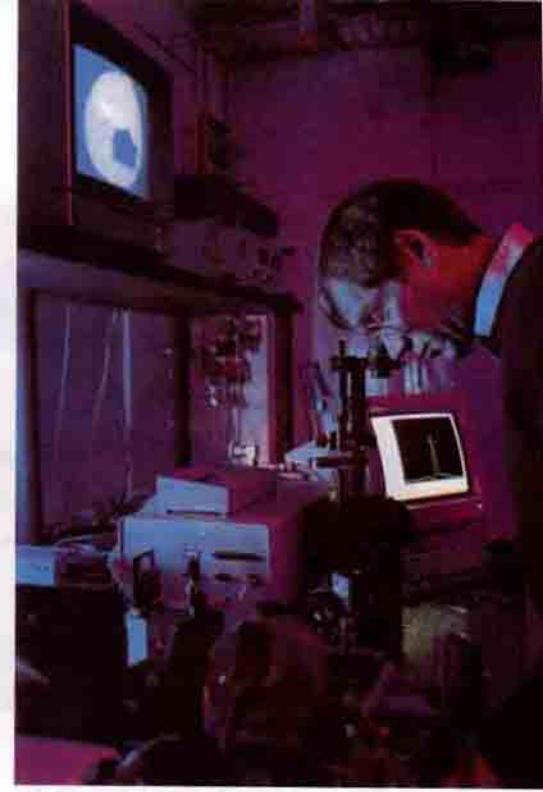
Kişisel özellikler, "ben neler yapabilirim ve ben edineceğim meslekten neler bekliyorum?"; mesleklerin özellikleri ise, "ilgilendiğim meslekler ne gibi özellikler gerektirmektedir ve ne gibi olanaklar sağlamaktadır?" sorularına verilecek yanıtlarla açıklık kazancaktır. "Ben neler yapabilirim?" sorusuna cevap verebilmesi için kişinin yeteneklerini tanıması gerekir. İnsanların çok çeşitli işleri değişik düzeylerde yapabildikleri, bir eğitim programından yararlanmada bireyler arasında farklar olduğu bilinen bir gerçektir. Yetenek, bir eğitim programından bireyin ne derece başarılı olacağına ipuçlarını veren bilgi ve beceriler bütünü olup, kalıtımla getirilen öğrenme gücünün çevre desteği ve deneyimle geliştirilmiş kısmını ifade eder. Yetenekler eğitimle olduğu kadar mesleki faaliyetlerle de bir ölçüde geliştirilebilir.

Meslek seçiminde dikkate alınması gereken yetenekler tanımlanmıştır. Bunlardan bazıları;

Soyut Düşünebilme: Bu, sözcük, sayı veya şekillerle ifade edilen soyut kavramları öğrenebilme ve bunları kullanarak akıl yürütebilme gücü olarak tanımlanabilir. Bu yetenek üniversite giriş sınavlarında sözel ve sayısal alanda ölçülür. Bu yeteneğe sahip kişilerin fizik, biyoloji ve sosyoloji gibi mesleklerde başarılı oldukları görülür.

Akıcı Bir Dille Yazabilme: Sözcükleri ustalıkla kullanabilme, zengin bir sözcük dağarcığına ve çağrışım gücüne sahip olma şeklinde tanımlayabileceğimiz bu yetenek, dil-edebiyat programlarında başarı için gerekli olan ve yazarlarda gözlenen özel bir yetenektir. Bu yeteneği, sözcüklerle ifade edilen kavramları kullanarak akıl yürütebilme yeteneği ile karıştırmamak gereklidir.

Başkalarını Anlayabilme: İletişim sırasında karşıdaki insanın ne düşündüğünü, neler hissettiğini anlayabilme gücü olarak tanımlanan bu yetenek, "eşduyum" (empati) olarak adlandırılır.

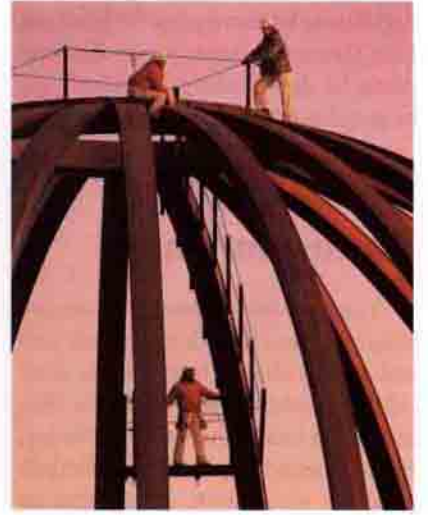
maktadır. Psikolojik yardım hizmetlerinde çalışanların (psikologların, psikolojik danışmanların), öğretmenlerin, hekim ve hemşirelerle yöneticilerin bu yeteneğe sahip olmaları mesleklerinde başarılı olmalarını sağlayabilir.

Şekil İlişkilerini Görebilme: Şekilleri ayrıntıları ile algılayabilme, şekiller arasındaki benzerlikleri ve farkları görebilme gücünü yansıtan bu yetenek, teknik alanlarda ve plastik sanatlar alanında başarı için gereklidir.

Uzay İlişkilerini Görebilme: Bu yetenek cisimleri üç boyutlu görebilme, bir şeklin düzlem üzerinde veya bir cismin uzayda hareketini göz önünde canlandırabilme (örneğin bir evin planına bakarak yapılmış hali) gücünü ifade eder. Tahmin edileceği gibi, bu yetenek mimarlıkta, plastik sanatlarda, marangozluk ve terzilikte ve benzeri mesleklerde başarı için gereklidir.

Mekanik Yetenek: Uzay ilişkilerini görebilme, şekil ilişkileri yetenekleri ile ilişkili olan bu yetenek, bir makinenin işleyişindeki ilkeyi kavrayabilme, makinenin parçaları arasındaki ilişkiyi görebilme, makine desenleri çizibilme veya bir makineyi geliştirici fikirler üretebilme gücünü ifade eder. Makine tamiri ve yapımı alanında çalışanlarda bu yeteneğin çok güçlü olması gerekir.

El-Parmak Becerisi: Elleri ve parmakları ustalıklarla kullanabilme de bir özel yetenek olup, kuyumculuk, cerrahlık gibi küçük objelerle çalışmayı gerektiren mesleklerde çalışanların bu yeteneklerinin gelişmiş olması meslek başarısı için çok önemlidir.

Göz-El İşbirliği: Düz bir çizgi çizme, bir hedefi uzaktan vurabilme gibi becerilerde ifadesini bulan ve yetenek, el-parmak becerisi gibi mimarlıkta, sanatta, kaynakçılıkta, marangozlukta ve cerrahi alanında başarı sağlanması için gerekli bir yetenektir.

Kas Koordinasyonu: Güçlü kaslara sahip olmak ve bunları eşgüdümle kullanabilme de bir yetenektir. Bu yetenek, tahmin edileceği gibi sporla uğraşan kimselerde çok gelişmiştir. Spor meslekleri yanında ritmik dans, bale gibi sanat dalları bu yeteneği gerektiren alanlardır.

Renk Algısı: Bu yetenek, renkleri ve aralarındaki ince farkları algılayabilme gücünü ifade eder. İç mimarlık, dekorasyon gibi sanat dallarında, gıda üretimi ile ilgili mesleklerde çalışanların renk körü olmamaları, renkleri iyi algılamaları gerekmektedir.

Yaratıcılık: Alışılmış olanın dışına çıkabilme, yeni ve değişik fikirler,

yöntemler ortaya koyabilme gücü olan yaratıcılık, her türlü çalışma alanında kendini gösterebilirse de bilim ve sanat çalışmalarında, teknik alanlarda, işletmecilikte kişi, yaratıcı gücünü daha fazla ortaya koyma olanağı bulabilir.

Yukarıda tanımlananlardan başka müzik resim gibi, çok erken yaşlarda kendini gösteren sanat yetenekleri herkesçe bilinen ve belli çalışma alanları ile ilgili olan yeteneklerdir. Okullardaki çeşitli dersler ve ders dışında yapılan etkinlikler bu yeteneklerin kullanıldığı ve geliştirildiği çalışma alanlarıdır. Yeteneklerini tanımak isteyen bir kimse, okulda çeşitli konuları öğrenmeye çalışırken yaşadıkları üzerinde düşünebilir; hangi konuları daha çabuk ve kolay, hangilerini zorlukla öğrendiğine bakarak, yetenekleri hakkında bir fikir edinebilir. Bir kimse geçmiş başarılarını tarafsız bir tutumla değerlendirebildiği ölçüde yetenekleri hakkında doğru bir karara varabilir.

Kişinin yeteneklerinin yanısıra ilgileri de "ben neler yapabilirim?" sorusunun yanıtında belirleyici bir unsurdur.

Bir kimsenin çalışma alanını belirlerken ilgi adı verilen ve bazı işlerden hoşlanma ve o işleri yapma isteği duyma, buna karşılık bazı işlerden uzak durma gibi davranışlarda ifadesini bulan bir iç uyarıcıya da kulak vermesi gerekir. İlgiyi tanımak isteyen bir kimse, en elverişsiz koşullarda bile istekle yöneldiği, yaparken yorgunluk yerine dinlenmişlik, bıkkınlık yerine devam etme isteği duyduğu, kendisine zevk veren faaliyetlerin neler olduğunu

düşünmelidir. Okulda yük olarak nitelendirmediği ya da bir ödül beklemeden ilgilendiği, dersten sonra daha fazla bilgi edinmek için çeşitli kaynaklara başvurduğu konular kişiye ilgileri hakkında ipucu verebilir.

Belli Başlı İlgi Alanları Kısaca Söyle Açıklanabilir:

Doğal Bilim: Bu ilgi alanı, doğal olayları incelemekten, aralarındaki neden-sonuç ilişkisini anlamak için çalışmalar yapmaktan hoşlanma olarak tanımlanabilir. Doğal bilim ilgisi fizik-astronomi ile kimya-biyoloji olarak iki alt alanda ifadesini bulur. Matematik bir doğal bilim değildir; ancak tüm doğal ve sosyal olayların temelindeki ilkeleri açıklamaya yarayan bir disiplin olarak tüm bilimsel çalışmaların temelinde yer alır.

Sosyal Bilim: Sosyal olaylar arasındaki ilişkileri araştırmaktan hoşlanma olarak tanımlanan bu ilgi alanı, sosyoloji, antropoloji, kamu yönetimi, psikoloji gibi sosyal konularla, felsefe, tarih gibi insan bilimleri konularını kapsar.

İş-Ticaret: Bu ilgi alanı bir malın tanıtımını yapmaktan, bir şeyi alıp satmaktan hoşlanma olarak tanımlanabilir. Pazarlama, işletme gibi yükseköğretim programları bu ilgi alanı ile ilgili eğitim vermektedir. Bir kimse, herhangi bir alanda eğitim gördükten sonra alanı ile ilgili ticari faaliyette de bulunabilir (bir ziraat mühendisinin ziraat ilaçları ticareti yapması gibi).

İş Ayrıntıları: Bir işin çok küçük ayrıntıları ile uğraşmaktan hoşlanan kimseler de vardır. Bütünden çok bütünü oluşturan parçaları algılama yeteneği ile ilişkili olan bu ilgi alanı, dik-

kat gerektiren mesleklerde doyum için gereklidir. Sekreterlik, muhasebe iş ayrıntıları ilgisini gerektiren çalışma alanlarına örnek olarak verilebilir.

Açık Hava: Kapalı yerlerden çok, açık havada çalışmaktan hoşlanma olarak tanımlanan bu ilgi alanı ziraat mühendisliğinin bazı dalları, jeoloji, arkeoloji gibi çalışma alanlarında meslek doyumunu için gereklidir.

Ziraat (Üretim): Adından da anlaşılacağı gibi, bitki ve hayvan üretmekten hoşlanma davranışını temsil eder. Zirai üretim faaliyetleri genellikle açık havada yapıldığı için bu ilgi alanı, açık hava ilgisi ile birlikte görülür.

İlgilerin yeteneklerle ilişkili olduğu, insanın yeteneği olduğu alana ilgi duyabileceği kabul edilmektedir. Çünkü bir kimsenin bir işten hoşlanması için o işi iyi yapabilmesi gerekir; bu da yetenekle mümkündür. Bir kim-

se birden fazla alanda yetenekli olduğu halde, enerjisini bunlardan sadece birine yöneltip, ilgisini o alanda yoğunlaştırabilir. Gerisinde güçlü bir yetenek bulunmayan ilgiler özenti olmaktan ileri gidemez ve kişinin ilgisi bir süre sonra başka alanlara yönelir. Bu durumda, yukarıda saydığımız yeteneklerin aynı zamanda ilgi alanlarını da yansıttığı, ilgi alanlarının gerisinde de, kolayca gözlenemese veya ölçülemese de yeteneklerin olduğunu varsayabiliriz.

Ben Ne İstiyorum?

Yetenekler bir meslekte başarıyı, ilgiler doyumunu belirleyen faktörlerdir. Bu iki özellik, mesleğe hazırlayan bir okulda başarı ve doyumunu belirleme de çok önemli rol oynamaktadır. Aşağıda sözünü edeceğimiz faktörler bir eğitim

programından çok, eğitim sonucunda girilen bir işten hoşnut olup olmamayı belirleyicidir. Edindiği meslekle ilgili bir iş aramaya çıkan kimsenin, yapacağı işten bazı beklentileri olur. Bunlara "iş değerleri" adı verilir. Bir kimsenin mesleğini seçerken bu iş değerlerini de dikkate alması gereklidir. Çünkü belli bir mesleğe hazırlayan okulu veya bölümü seçen birey aynı zamanda ne gibi ortamlarda, ne tür koşullarda çalışacağı, sonuçta ne düzeyde bir kazanç sağlayacağı konusunda da seçimini yapmış olmaktadır.

İş Değerleri İse Kısaca Şöyle Açıklanabilir:

Kazanç: Meslek seçerken ve iş ararken gençlerin sorduğu ilk soru genellikle "ücret ne kadar?" sorusu olmaktadır. Meslek, gelir elde etmek için yapılan faaliyet olarak tanımlanabildiğine göre bu soruyu doğal karşılamak gerekmektedir. Meslekler arasında kazanç yönünden farklar olabildiği gibi, bir mesleğin devlet kuruluşunda ya da özel sektörde yürütülmesi halinde elde edilecek ücret farklılık göstermektedir.

Kişi bir iş yeri açıp işini bağımsız olarak yürütüyorsa, kazancı maaş veya ücretten daha yüksek olabilir, ancak bu kazancı yitirme riski de vardır. Bir iş yeri açmak için sermaye sahibi ve girişimci bir kişi olmak gerekir.

Bağımsız Çalışabilme: Bazıları başkalarına bağımlı olmadan kendi işlerini yürütmek isterler. Çok gelir elde etme isteği ticaret ilgisi ile de bağlantılı olabilir. Çalışma hayatında bağımsız olmak isteyenler, buna olanak sağlayan meslekleri seçmelidirler. Örneğin, inşaat mühendisliği bağımsız çalışmaya elverişlidir; ancak çevre mühendisliğinde veya kütüphanecilikte bu olanak çok daha azdır.

Değişiklik: İş yerinde faaliyetlerin çeşitli olması, yeni insanlarla tanışabilme, sık sık değişik ortamlarda bulunabilme bazı insanlar için doyum kaynağıdır ve bazı meslekler, örneğin turizm, kamu yönetimi gibi alanlar bu ihtiyaca cevap verebilen çalışma alanlarıdır.

Düzenli Yaşam: Belli saatlerde çalışma, belli saatlerde dinlenme, iş yerinde yapılacak işlerin belirlenmiş olması bazı kimselere doyum veren hususlardır. Doktorluk, hemşirelik yorucu çalışmayı, gece nöbetlerini; müfettişlik sık sık seyahati gerektiren mesleklerdir. Buna karşılık bir muhasebecinin çalışma saatleri daha düzenlidir.

Sorumluluk: Bazı kimseler dikkat ve titizlik gerektiren, zamanında ve doğru yapılması istenen işleri istekle yaparlar; tek başlarına karar verip sorumluluk üstlenebilirler ve eleştirilere cevap verebilirler. Buna karşılık bazı kimseler sorumluluktan kaçınırlar ve başkaları ile birlikte çalışıp sorumluluğu paylaşmak isterler. Stres altında çalışmaya dayanıklı olmayan kimselerin hakimlik, doktorluk, yöneticilik gibi meslekleri düşünmemeleri yerinde olur. Bu kimselerin, tek başlarına verecekleri kararların etkisinin önemli olmadığı işlerde çalışmalarını hem kendileri, hem de hizmet verdikleri kişiler açısından yararlı olur.

Sosyal Saygınlık: Toplumda zaman zaman bazı mesleklerin diğerlerinden daha gözde olduğu ve birçok yetenekli gencin o mesleklere yöneldikleri sıkça gözlenen bir olgudur. Bir mesleğin toplumda itibarını etkileyen birçok faktör vardır ve ülkenin ekonomik koşullarına göre mesleklerin saygınlık düzeylerinde değişiklikler olabilir. Bazı insanlar saygın bir meslek sahibi olarak, toplumda saygınlık kazanmak umudundadırlar. Aslında topluma yararlı olduğu sürece her meslek saygındır. Bir insan saygın bir meslekle saygınlık kazanmak yerine, kendine uygun bir meslek dalının saygın bir üyesi olabilmeyi hedeflediği zaman hem bireysel hem de toplumsal mutluluğa hizmet etmiş olur.

Sosyal Saygınlık: Toplumda zaman zaman bazı mesleklerin diğerlerinden daha gözde olduğu ve birçok yetenekli gencin o mesleklere yöneldikleri sıkça gözlenen bir olgudur. Bir mesleğin toplumda itibarını etkileyen birçok faktör vardır ve ülkenin ekonomik koşullarına göre mesleklerin saygınlık düzeylerinde değişiklikler olabilir. Bazı insanlar saygın bir meslek sahibi olarak, toplumda saygınlık kazanmak umudundadırlar. Aslında topluma yararlı olduğu sürece her meslek saygındır. Bir insan saygın bir meslekle saygınlık kazanmak yerine, kendine uygun bir meslek dalının saygın bir üyesi olabilmeyi hedeflediği zaman hem bireysel hem de toplumsal mutluluğa hizmet etmiş olur.

Yarışma: Başkaları ile yarışarak ve yeteneklerini geliştirerek daha iyi bir konuma gelmek bazı kimseler için çok önemli bir gereksinimdir ve bu kimseler bu ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri çalışma alanlarında doyum

sağlayabilirler. Her meslekte, üst basamaklara çıktıkça yarışma artar. Özellikle yöneticilik, işletme gibi alanlar akademik çalışma alanında yarışma daha yoğun olarak yaşanabilir.

Yukarıda açıklanan meslek değerlerinden başka, ilgilere uygunluk, yetenekleri geliştirme, başkaları tarafından tanınma, ismini duyurabilme gibi ihtiyaçlarla ilgili değerlerden de söz etmek mümkündür.

Meslekleri Tanımak

Meslek seçme durumunda olan kişinin yapması gereken bir diğer iş, meslek seçeneklerini incelemek, herbirini gerektirdiği nitelikler ve sağladığı olanaklar açısından değerlendirmektir. Seçenekler başlangıçta belli meslekleri değil, meslek alanlarını (sağlık alanları veya teknik alanlar gibi) temsil edebilir. Mesleklerin her biri yukarıda açıklanan yetenek ve ilgileri değişik düzeylerde gerektirir ve beklenen doyumları farklı düzeylerde karşılayabilir. Bu bakımdan bir gencin, ilgilendiği meslekleri etraflıca incelemesinde yarar vardır.

Meslek eğitimi veren bir okula (meslek lisesine veya üniversitede bir bölüme) girmek isteyen bir gencin o okulda veya bölümde okutulan dersler hakkında bilgi edinmesi gerekiyorsa o okulda okuyan kişilerle konuşabilir, bulunduğu kentteki üniversitenin veya meslek okulunun öğretmenleri ile görüşebilir. Ancak bunu yaparken birden fazla kişiden bilgi edinmeye çalışmalı, yanlış bilgi veren kaynaklara fazla güvenmemelidir.

Meslek Seçimi Nasıl Yapılmalı?

Meslek seçimi isteklerle olanakları uzlaştırma işlemidir. Bu işlemi iyi bir biçimde yapabilmenin ön koşulu, daha önce de belirtildiği gibi, kişinin beklentilerini ve yeteneklerini önem sırasına koyabilmektir. Bu da kişinin kendini gerçekçi bir tutumla değerlendirmesi ile gerçekleşir. İnsanın kendini objektif olarak değerlendirmesi kolay değildir; çünkü her insan etrafa iyi ve güçlü yanlarını göstermeye, kusurlarını gizlemeye ve böylece çevreden sevgi ve saygı görmeye çalışır. Hatta bazı insanlar kusurlarını saklamada o kadar ileri giderler ki, sonunda eksik ve kusurlu yanlarını kendileri de göremez olurlar. Kendini sürekli olarak saklamaya ve çevresine, olduğundan farklı görünmeye çalışan insanların, bir süre sonra kendilerine yabancılaşmaya başladıkları gözlenmektedir. Böyle kimselerin karar ve tercihlerinin gerçekçi olma olasılığı çok zayıftır.

Kişinin kendini sağlıklı bir biçimde değerlendirebilmesi için etrafa olduğundan farklı görünme kaygısını bir yana bırakarak veya yakınlarının isteklerini karşılama zorunluluğunu duymadan, kendini dinlemesi gerekir. Böylece gerçekte kim ve ne olduğunun; yaşamını nasıl geçirmesinin onun için iyi olacağını farkına varabilir. İnsan doğasını tanımaya çalışır ve onu geliştirmeyi kendine hedef seçerse mutlu olma şansını artırabilir.

Günümüzde gerçekleşen teknolojik gelişmeler mesleklerin niteliklerinde hızlı değişimlere yol açmaktadır. Mesleklerin en çabuk değişen yönleri iş bulma olanakları, kazanç ve buna bağlı olan toplumsal saygınlıktır. Ancak, işsizliğin en yaygın ve dolayısıyla kazancın düşük olduğu bir meslekte bile, mesleğinde başarılı olanlar iyi ücretle, sürekli bir iş bulabilmektedirler. Meslekte başarılı olmak ise, mesleğin gerektirdiği niteliklere sahip olmakla ve mesleği sevmekle mümkün olabilir.

Meslekte başarıyı değerlendirmede çok değişik ölçütler kullanılmaktadır. Bazı kimseler yüksek bir mevkiye ulaşmayı, bazıları bol kazanç elde etmeyi meslek başarısının göstergesi saymaktadırlar. Ancak, başarının en kalıcı ve çoğunlukla benimsenen göstergesi, kişinin işine özen göstermesi ve onu elinden geldiği kadar kusursuz yapmaya çalışmasıdır. Bu hem kişinin özünü gerçekleştirme hem de topluma yararlı olması açısından yararlı bir tutumdur. Verilen işi iyi yapmaya özenmek ise işi sevmekle mümkün olabilir. Bu durumda, gelecekteki çalışma alanını belirlemeye çalışan bir gencin, popüler bir mesleğin başarısız veya sıradan bir üyesi olmak yerine, kendine uygun fakat gösterişsiz bir mesleğin başarılı ve sevilen bir üyesi olmayı tercih etmesi uygun olur.

Bunu yaparken de "bugün hangi meslekler gözde, hangisinde çok para kazanabilirim?" yerine, "ben hangi işi en iyi yapabilirim, hangi ortamlarda ve koşullarda çalışmakla mutlu olurum?"

sorularına yanıt aramalı, kendini ve seçenekleri tarafsız bir tutumla, etraflıca inceleyip değerlendirdikten sonra, kararını kesinleştirmelidir. Meslek seçimine yardımcı olacak bir takım kaynaklar yayınlanmıştır. ÖSYM Bilgi İşlem uzmanları ile Yıldız Kuzgun tarafından hazırlanan BILDEMER (Bilgisayar Destekli Meslek Rehberliği) Programı ÖSYM veya A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde meslek seçiminde zorlanan öğrencilerin yardımına sunulmuştur. "Üniversiteler Yükseköğretim Programları ve Meslekler Rehberi" de meslekler hakkındaki bilgilerin edinilebileceği bir kaynaktır.

Bilimsel düşünce özgür ortamlarda gelişir.

mavi®
ideas